יש בכור פרק שמיני בכורות נב.

ולא האשה בכתובתה [2] ולא הבנות במזונותיהן [3] ולא (את) [6] היבם וכולם אין נוטלין בשבח ולא בראוי בבמוחזק: **גמ'** מ"ט [3] אמר קרא [4] ולו משפט הבכורה לאיש ואין משפט הבכורה לאשה ואינו נוטל בשבח דכתיב בכל אשר ימצא לו ולא בראוי בבמוחזק דכתיב בכל אשר ימצא לו ולא האשה בכתובתה אני והאמר שמואל [5] בעל חוב גובה את השבח א"ר אבא [7] מקולי כתובה שנו כאן: ולא הבנות במזונותיהן: מ"ט תנאי כתובה ככתובה דמי: ולא (את) היבם: מ"ט בכור קרייה רחמנא אמר אביי ל"ש אלא בשבח ששבחו נכסים בין מיתה ליבום אבל [6] דבין יבום לחלוקה שקיל מ"ט [2] יקום על שם אחיו המת אמר רחמנא והרי קם רבא אמר אפי' [6] דבין יבום לחלוקה נמי לא שקיל מ"ט בכבור מה בכור אין לו קודם חלוקה אף יבם נמי אין לו קודם חלוקה: וכולם אין נוטלין בשבח: לאיתויי

נתן אין כאן דהא מילתיה דר"ע דאמר יתמנו לכושל שבהם ור"ע נמי היה מודה ליה מי לא טעמא דכולן צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה [8] ומסתבר דאמיא [9] אפי' כרבנן דפליגי אר' נתן והייטו טעמא דלא שייכא דר' נתן לפי שלא היה ממון זה ביד היתומים מעולם אלא עכשיו באין ליטול מכח ירושה ועדיין לא בא לידם [1] להכי מודו ביה רבנן לר' נתן שניתן לבעל חוב ולכתובת אשה אע"ג דלא קנינא להו כר"ע ממהי המלוה שאז יאמרו שאין מלוין מלוה שיש לו ביד אחרים לנע"ח ולכתובת גרושתו לפי שיש לו כח גדול כממון זה [1] (שיש) ביד אחר [2] ממה שיש ליתומים כמה שהנים אביהם ביד אחרים שלא היה מעולם בידם ולא בא מידם ליד אומן אחרים והיינו פירות התלושין דקתני נמי התם כל הקודם בהם זכה ואיפלגו בה ר"ש ור"ע ברים המגנה במלוה ופקדון ביד אחרים (כתובות דף פד.) ההיא נמי בפירות שאינם ביד היתומים מיירי כדקתני כל הקודם בהם זכה דמשמע דין ורבוים בין אשה בין ב"ח כל הקודם בהן זכה [3] (לפי שאינם להיתומים בהם כח מהאשה וב"ח יותר משאר מעלטלי דיתמי והשתא דתקון רבותינו הגאונים שיגבו אשה ובעל חוב ממעלטלי דיתמי גובה אשה אפילו ממלוה אביהם של יתומים בין גבו מקרקע בין גבו מעות דמלוה לא תשיבא דאור לגבי כתובה אלא מוחזק לגבי כתובה אלא מוחזק שבחה

ולא האשה [4] בכתובתה [2] ולא הבנות במזונותיהן [3] ולא (את) [6] היבם וכולם אין נוטלין בשבח ולא בראוי בבמוחזק: **גמ'** מ"ט [3] אמר קרא [4] ולו משפט הבכורה לאיש ואין משפט הבכורה לאשה ואינו נוטל בשבח דכתיב בכל אשר ימצא לו ולא בראוי בבמוחזק דכתיב בכל אשר ימצא לו ולא האשה בכתובתה אני והאמר שמואל [5] בעל חוב גובה את השבח א"ר אבא [7] מקולי כתובה שנו כאן: ולא הבנות במזונותיהן: מ"ט תנאי כתובה ככתובה דמי: ולא (את) היבם: מ"ט בכור קרייה רחמנא אמר אביי ל"ש אלא בשבח ששבחו נכסים בין מיתה ליבום אבל [6] דבין יבום לחלוקה שקיל מ"ט [2] יקום על שם אחיו המת אמר רחמנא והרי קם רבא אמר אפי' [6] דבין יבום לחלוקה נמי לא שקיל מ"ט בכבור מה בכור אין לו קודם חלוקה אף יבם נמי אין לו קודם חלוקה: וכולם אין נוטלין בשבח: לאיתויי

ולא האשה כבכתובתה. לא בשבח שהשביחו אם אינם שוין הנכסים בשעת מיתת בעלה כדי שיעור כתובה ואח"כ השביחו אינה נוטלת אלא כמה שהיו שוין ולא בראוי כבמוחזק: **ולא הבנות.** שהיה מקבל עליו לזון את בתה שהיה לה מאיש אחר ממש שנים אינה ניזונת לאחר מיתתו אלא לפי מה שהנכסים שוין לא בשבח ולא בראוי: **ולא היבם.** שנוטל פי שנים מלקו וחלק המת שיבם את אשתו אינו נוטל [6] (נחלק) אחיו לא בשבח ולא בראוי: **וכולן אין נוטלים כו'.** מפרש בגמ' [ע"כ] אמאי נקיט ליה: **גמ' כי הוא דאתיא אונו ולו משפט הבכורה.** משמע דאדידיה קאי כלומר בנכסיו משפט הבכורה ולא בנכסי אשתו: **לו.** לאב בשעת מיתה: בעל חוב. שהלוה לחבירו מעות ומכר ליה הנכסים והשביחום לקומות טורף בעל חוב הגוף והשבח והך אשה נמי בעלת חוב היא: **מקולי לכתובה.** זה אחד מקולי כתובה: **בכור קרייה רחמנא.** והיה הבכור אשר תלד ומוקמינן ביבמות (דף כד.) דבינם מיירי וקאמר רחמנא דמלוה [1] לייבום בגדול: **יקום על שם אחיו.** והייטו לגאלה כדאמר ביבמות (שם:) בכור קרייה רחמנא ודינו בבכור כדרשו [1] אשבח בכתובתו [2] ולא בראוי כמוחזק: **ולא הבנות.** שנים מלקו וחלק המת שיבם את אשתו אינו נוטל אלא כמה שהיו שוין ולא בראוי כבמוחזק: **ולא היבם.** שנוטל פי שנים מלקו וחלק המת שיבם את אשתו אינו נוטל אלא כמה שהיו שוין ולא בראוי כבמוחזק